Dijital Rozetler: Akademik Başarı ve Öğrenci Görüşleri Üzerindeki Etkisi

Giriş

Dijitalleşme süreciyle birlikte eğitim alanında yenilikçi değerlendirme araçlarına duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Bu bağlamda ortaya çıkan dijital rozetler (digital badges), bireylerin sahip olduğu becerileri ve öğrenme çıktıları somutlaştırarak belgelendirme konusunda alternatif bir yöntem sunmaktadır. Oyunlaştırma temelli bir yaklaşıma dayanan dijital rozetler; motivasyon, öz-değerlendirme, katılım ve akademik başarı üzerinde pozitif etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışmada, dijital rozetlerin üniversite düzeyindeki bir ders kapsamında öğrencilerin başarılarına ve görüşlerine olan etkileri incelenmiştir.

Dijital Rozet Kavramı

Dijital rozetler, öğrenenlerin bilgi, beceri ve yetkinliklerini simgeleyen dijital görsel belgeler olarak tanımlanır. Geleneksel diploma ve sertifikalara alternatif ya da tamamlayıcı olarak kullanılan bu rozetler, çevrimiçi olarak erişilebilmekte ve metaveri içeriği sayesinde doğrulanabilir bir yapıya sahiptir. Rozetlerin elde ediliş süreci, başarı kriterleri ve kanıtları bu yapı içerisinde tanımlanabilir.

Dijital Rozetlerin Akademik Başarıya Etkisi

Yapılan araştırmalar, dijital rozetlerin öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Rozet kazanan öğrencilerin, kazanamayanlara göre daha yüksek başarı performansı sergilediği belirlenmiştir. Ayrıca, cinsiyet değişkenine göre genel başarıda anlamlı bir fark gözlenmemiş olmakla birlikte, belirli rozet türlerinin (örneğin kodlama ve tasarım rozetleri) kazanılmaması durumunda akademik başarıda düşüş yaşandığı saptanmıştır.

Üniversite Öğrencileri Açısından Kullanım Alanları

Üniversite öğrencileri dijital rozetleri;

- ders değerlendirme sürecinde,
- akademik başarı ve yetkinlik belgelemede,
- motivasyon ve derse katılımı artırmada,
- öz ve akran değerlendirmesi yapmada,
- iş dünyası ve kariyer gelişiminde etkili bir araç olarak görmektedir. Rozetlerin, öğrenme sürecini daha katılımcı ve görünür kıldığı ifade edilmektedir.

Oyunlaştırma Bağlamında Rozetler

Dijital rozetler, oyunlaştırma piramidinin temel bileşenlerinden biridir. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine katılımını artırırken; özgüven, üretkenlik, iş birliği ve kalıcı öğrenmeyi

desteklemektedir. Ancak, aşırı rekabet, motivasyon ve özgüven kaybı gibi potansiyel olumsuz etkileri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Değerlendirme Aracı Olarak Dijital Rozetler

Dijital rozetler hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından alternatif bir değerlendirme aracı olarak kabul edilmektedir. Uygulama temelli derslerde daha etkili olduğu düşünülmekte, motivasyon ve performansa katkı sağladığı ifade edilmektedir. Ancak, altyapı yetersizlikleri, eşitsizlikler ve uygulama zorlukları gibi sınırlılıklar da rapor edilmiştir.

Rozet Kullanımının Avantajları

Dijital rozetlerin sağladığı temel avantajlar şunlardır:

- Öğrenci motivasyonunu ve katılımını artırır.
- Öz güveni ve öz değerlendirmeyi destekler.
- Kalıcı öğrenmeye katkı sunar.
- E-öğrenme sürecini daha etkili hale getirir.
- İş dünyasıyla entegrasyon sağlar.
- Alternatif bir belgeleme yöntemi sunar.

Rozet Kullanımının Dezavantajları

Rozet kullanımının bazı dezavantajları da bulunmaktadır:

- Aşırı rekabetin olumsuz etkileri
- Rozet alamayanlarda motivasyon kaybı ve stres
- Altyapı ve teknik sorunlar
- Her derse uygun olmayış
- Zaman yönetimi sorunları

Öğrenci Görüşleri

Öğrenciler genel olarak dijital rozetleri motive edici, başarıyı görünür kılan ve öğrenmeye teşvik eden bir araç olarak değerlendirmektedir. Ancak bazı öğrenciler, rozet alamama durumunda oluşan baskı ve sınıf içi olumsuz rekabetten rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir. Uygulama temelli derslerde daha işlevsel bulunduğu ifade edilmiştir.

Sonuç

Dijital rozetler, yükseköğretimde öğrenme süreçlerini daha motive edici, görünür ve değerlendirmeye açık hale getiren yenilikçi araçlardır. Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler, dijital rozetlerin akademik başarıyı desteklediğini ve öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımını teşvik ettiğini göstermektedir. Ancak uygulamanın pedagojik

tasarımı ve teknik altyapısı dikkatli şekilde planlanmalı; potansiyel olumsuzluklara karşı önleyici yaklaşımlar geliştirilmelidir. Dijital rozetler, gelecekte hem eğitim hem de iş dünyasında etkili bir mikro-belgelendirme aracı olarak değerlendirilebilir.